

Ogólnokształcąca Szkoła Baletowa im. Feliksa Parnella
WYMAGANIA EDUKACYJNE – **Historia i teraźniejszość**

KLASA: VI

rok szkolny **2022/2023**

nauczyciel **Anna Perzyna**

Wymagania opracowanie na podstawie: Historia i teraźniejszość. Izabela-Modzelewska Rysak, Leszek Rysak

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Człowiek i grupy społeczne	wymienia podstawowe sposoby realizacji społecznego bytu człowieka: rodzinę, naród, państwo i związki państw; wymienia cechy grupy społecznej; wymienia czynniki ułatwiające i utrudniające relacje w grupie; zna i wyjaśnia pojęcia: grupa społeczna, więź społeczna, rodzina, socjalizacja	zna i wyjaśnia pojęcia: zbiorowość, rola społeczna, definiuje klasyczne określenie dobra wspólnego, wyróżnia wspólnoty i grupy tworzące się na podstawie podobieństwa pochodzenia, kultury, sposobu życia, interesów	wyjaśnia, dlaczego człowieka rozumie się w tradycji jako „istotę społeczną”; wymienia i omawia przykładowe role społeczne, które odgrywa człowiek; podaje przykłady wpływu otoczenia społecznego na jednostkę w różnych dziedzinach;	omawia warunki, w których zbiorowość przekształca się w grupę społeczną; omawia i ocenia zagrożenia wynikające z pozbawienia człowieka możliwości dorastania w społeczeństwie; omawia zagrożenia wynikające z nacisku grupy na jednostkę; omawia rolę grup społecznych w procesie socjalizacji;	omawia i ocenia realizację <i>bonum commune</i> we współczesnych doktrynach politycznych
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Obywatele	zna i wyjaśnia pojęcia: obywatel, obywatelstwo, wspólnota, republika (<i>res publica</i>), prawa i obowiązki obywatelskie, prawa polityczne;	omawia dwa podstawowe sposoby nabycia obywatelstwa, ze zwróceniem szczególnej uwagi na obywatelstwo polskie i unijne;	omawia inne niż prawo krwi i prawo ziemi sposoby nabycia obywatelstwa; charakteryzuje państwo jako zorganizowane społeczeństwo ;	charakteryzuje rolę państwa w życiu obywatela i rolę obywatela w życiu państwa; ocenia ograniczenia, które dotyczą polskiego obywatela w	na wybranych przykładach ocenia, jak współczesne państwa wypełniają swoje obowiązki wobec obywateli, a jak obywatele wobec państw;

	wymienia dwa podstawowe sposoby nabycia obywatelstwa; wymienia obowiązki obywatela RP zapisane w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r.	wyjaśnia, jakie są podstawowe zadania państwa wobec jego obywateli oraz obowiązki obywateli względem ich państwa	omawia uprawnienia, które polski obywatel zyskuje wraz z nabyciem pełni praw obywatelskich (w związku z osiągnięciem odpowiedniego wieku)	związku z pozbawieniem pełni praw publicznych;	ocenia korzyści wynikające z posiadania obywatelstwa unijnego; analizuje problemy, z którymi musi się mierzyć bezpaństwowiec (apatryda)
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Naród	wymienia różne postawy jednostki wobec państwa i narodu; zna i wyjaśnia pojęcia: migracja, emigracja, imigracja, patriotyzm; nazywa więzi łączące jednostkę z ojczyzną	zna i wyjaśnia pojęcia: tutejszy, naród, tożsamość narodowa, patriotyzm (w tym patriotyzm lokalny, patriotyzm gospodarczy), nacjonalizm, szowinizm, ksenofobia, kosmopolityzm, internacjonalizm	wyjaśnia, na czym polega patriotyzm oraz szowinizm i kosmopolityzm; omawia związki między nacjonalizmem i patriotyzmem; odwołując się do przykładów, omawia dwie koncepcje powstania narodu: etniczno-kulturową i polityczną	wskazuje i omawia przykłady postaw patriotycznych we współczesnym świecie; wyjaśnia proces tworzenia się narodu; na wybranych przykładach omawia postawy jednostki wobec państwa; ocenia zagrożenia wynikające z postawy szowinistycznej i ksenofobicznej; analizuje znaczenie poczucia tożsamości narodowej w współczesnym świecie i omawia to zagadnienie na przykładzie narodu polskiego i innego narodu	wyjaśnia konteksty znaczeniowe procesu tworzenia się narodu; ocenia wpływ procesu globalizacji na funkcjonowanie państw narodowych; ocenia znaczenie poczucia świadomości narodowej we współczesnym świecie, odwołuje się do przykładów

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Państwo	zna i wyjaśnia pojęcia: państwo, władza państwowa, organy państwa, suwerenność, terytorium państwa; nazywa atrybuty państwa; wymienia różne formy rządów, biorąc pod uwagę udział obywateli w ich funkcjonowaniu (oligarchia, demokracja, monarchia, arystokracja, tyrania, ochlokracja, republika); przedstawia genezę państw narodowych	zna i wyjaśnia pojęcia: państwo, władza państwowa, organy państwa, suwerenność, terytorium państwa; nazywa atrybuty państwa; wymienia różne formy rządów, biorąc pod uwagę udział obywateli w ich monarchia, arystokracja, tyrania, ochlokracja, republika; wskazuje we współczesnym świecie państwa narodowe i wielonarodowe	wyjaśnia, jak należy rozumieć przymusowość jako jedną z cech państwa, oraz podaje przykłady stosowania przymusu przez państwo;	wyjaśnia, na czym polega demokracja w wersji klasycznej (jako sposób wyznaczania rządzących); przypomina i omawia zasady działania różnych typów monarchii, które poznał w szkole podstawowej (absolutna, konstytucyjna, parlamentarna), bierze pod uwagę udział obywateli w sprawowaniu władzy	ocenia, czy model państwa narodowego powinien być dominujący we współczesnej Europie, uzasadnia swoją odpowiedź;
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Powstanie II Rzeczypospolitej	zna i wyjaśnia pojęcia: praca organiczna, konstytucja, wychowanie patriotyczne, inkorporacja, federacja; wskazuje różne formy działań patriotycznych i niepodległościowych podejmowanych przez Polaków w okresie zaborów (walka zbrojna, dyplomacja,	zna i wyjaśnia pojęcia: insurekcja, międzynarodowe uznanie państwa, Sejm Ustawodawczy; omawia na przykładach różne formy działań patriotycznych i niepodległościowych podejmowanych przez Polaków w okresie zaborów (walka zbrojna, dyplomacja,	na przykładzie II Rzeczypospolitej wyjaśnia znaczenie procesów kształtowania się granic państwowych i konstytuowania się państwa; wyjaśnia pojęcie suwerenności narodu (ludu)	rozumie znaczenie związków międzypokoleniowych (w rodzinach, w grupach społecznych) dla kultywowania idei niepodległej Rzeczypospolitej w czasie zaborów; uzasadnia, że ustrój Polski odrodzonej po 1918 r. opierał się na zasadzie suwerenności narodu;	ocenia wpływ związków międzypokoleniowych (w rodzinach, w grupach społecznych) dla kultywowania idei niepodległej Rzeczypospolitej w czasie zaborów

	nurt „ku pokrzepieniu serc”, strajki szkolne, praca organiczna i in.); rozróżnia dwa nurty działań podejmowanych przez Polaków w okresie zaborów „walkę bezpośrednią” (zbrojną) i „walkę pośrednią” (inne formy przeciwstawiania się zaborcy)	nurt „ku pokrzepieniu serc”, strajk szkolny, praca organiczna i in.); Omawiać federacyjną i inkorporacyjną koncepcję granicy wschodniej II RP; omawia główne postanowienia konstytucji marcowej z 1921r.		wyjaśnia, na czym polega demokracja w wersji liberalnej (jako polityczny wyraz suwerenności ludu)	
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Od I do II wojny światowej	zna postanowienia konferencji w Wersalu; zna główne treści orędzia (tzw. 14 punktów) prezydenta Wilsona; Zna i wyjaśnia pojęcia: konferencja pokojowa, system wersalski, Liga Narodów, Anschluss Austrii, konferencja monachijska, pakt Ribbentrop–Mołotow	wyjaśnia znaczenie utrzymywania pokoju w stosunkach międzynarodowych; omawia działalność Ligi Narodów; prezentuje przyczyny upadku ładu wersalskiego; zna i wyjaśnia pojęcia: demilitaryzacja, remilitaryzacja	wyjaśnia, dlaczego po Wielkiej Wojnie twórcy nowego ładu światowego dążyli do tworzenia państw narodowych; omawia etapy upadku ładu wersalskiego; zna i wyjaśnia pojęcia: racja stanu, izolacjonizm	omawia zagrożenia wynikające z izolacji państw na arenie międzynarodowej na przykładzie Republiki Weimarskiej i ZSRS; ocenia działalność Ligi Narodów; omawia przyczyny niepowodzenia wielkiego projektu, jakim była Liga Narodów	na wybranych przykładach ocenia to, w jaki sposób państwa europejskie w okresie międzywojennym realizowały swoją rację stanu; na podstawie wiedzy o współczesnym świecie wyjaśnia, jakie znaczenie w polityce międzynarodowej mają organizacje powołane w celu utrzymania pokoju

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Dwudziesto-wieczne totalitaryzmy	wymienia dwudziestowieczne totalitaryzmy: komunizm (w ZSRS), faszyzm (we Włoszech), nazizm (w Niemczech); wymienia wodzów dwudziestowiecznych państw / ruchów totalitaryzmów (Józef Stalin, Benito Mussolini, Adolf Hitler)	zestawia główne cechy dwudziestowiecznych totalitaryzmów (komunizm, faszyzm, nazizm); zna i wyjaśnia pojęcia: dyktatura, kolektywizacja rolnictwa, centralne zarządzanie, klasa społeczna, Wielkie Włochy, ustawy norymberskie	porównuje dwudziestowieczne totalitaryzmy (komunizm, faszyzm, nazizm); przedstawia, sposoby „wychowywania nowego obywatela” w państwach totalitarnych; opisuje ograniczenia wolności i praw obywatelskich w państwach totalitarnych	charakteryzuje odmienności ustrojów państw demokratycznych i totalitarnych; wyjaśnia relację państwo–obywatel w systemach totalitarnych; omawia, w jaki sposób ideologie totalitarne odnoszą się do koncepcji dobra wspólnego	omawia relacje społeczne w różnych państwach, wykorzystując wiedzę o różnicach między demokracją i totalitaryzmem; omawia rolę, jaką w kształtowaniu się totalitaryzmów pierwszej połowy XX w. odegrały idee nacjonalizmu i szowinizmu lub internacjonalizmu
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Podstawy nowego porządku Europy i świata po II wojnie światowej	zna postanowienia konferencji wielkiej trójki; wymienia cele dziania ONZ na podstawie preambuły Karty Narodów Zjednoczonych (tekst w podręczniku); zna i wyjaśnia pojęcia: koalicja antyhitlerowska, konferencje wielkiej trójki	wyjaśnia, jakie motywy swego działania deklarowali sygnatariusze Karty atlantyckiej i jaką wizję powojennego świata prezentował ten dokument; dzieli cele działania ONZ na następujące kategorie: stosunki i bezpieczeństwo międzynarodowe, kwestie społeczne, kwestie gospodarcze zna i wyjaśnia pojęcia: sowiecka strefa wpływów, Karta	wymienia wydarzenia historyczne, do których odwołuje się Karta Narodów Zjednoczonych ; zna i wyjaśnia pojęcia: Karta Narodów Zjednoczonych, Rada Bezpieczeństwa ONZ, organizacje wyspecjalizowane ONZ; omawia strukturę ONZ (główne organy i wybrane organizacje wyspecjalizowane)	charakteryzuje cele misji pokojowych ONZ, odwołuje się do przykładów; ocenia mocne i słabe strony funkcjonowania ONZ; ocenia działania Polski w ramach ONZ, wskazuje konkretne inicjatywy; wyjaśnia brak przedstawiciela polskiego rządu i flagi na konferencji założycielskiej ONZ, mimo że Polska jest uznawana za jeden z krajów założycielskich	ocenia, czy ustalenia wielkiej trójki opierały się na koncepcji dobra wspólnego czy na racji stanu mocarstw; samodzielnie szuka informacji i odpowiada na pytanie, w jaki sposób Polak, Artur Rubinstein, symbolicznie zaakcentował obecność Polski na konferencji założycielskiej ONZ; przygotowuje prezentację na temat działalności wybranej

		atlantycka, Deklaracja Narodów Zjednoczonych, Organizacja Narodów Zjednoczonych (ONZ)		(członków pierwotnych) tej organizacji	organizacji wyspecjalizowanej ONZ
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Zakończenie II wojny światowej oraz jej społeczne i prawne dziedzictwo	zna i wyjaśnia pojęcia: wojna, wypowiedzenie wojny, rozejm, zawieszenie broni, kapitulacja; wymienia przykłady dziedzictwa społecznego i prawnego II wojny światowej (np. zniszczenia zabudowy, zmiany na mapach politycznych, ludobójstwo, straty kulturowe itp.)	omawia elementy składające się na społeczne dziedzictwo II wojny światowej; wie, który sąd / trybunał jako pierwszy zastosował prawną konstrukcję zbrodni przeciwko ludzkości; zna i wyjaśnia pojęcia: wojna totalna, pokój (traktat pokojowy), rozejm, zawieszenie broni, (bezwarunkowa kapitulacja), deportacja, czystka etniczna, zbrodnia przeciwko ludzkości, (ludobójstwo), zbrodnie wojenne, zniszczenia wojenne, straty wojenne	omawia dziedzictwo II wojny światowej w wymiarze: politycznym, prawnym, społecznym, ekonomicznym i kulturowym, odwołuje się do konkretnych przykładów; omawia różnice między terminami prawnymi: zbrodnia przeciwko ludzkości i zbrodnia wojenna	na wybranych przykładach charakteryzuje konsekwencje polityczne, społeczne, ekonomiczne i kulturowe II wojny światowej; charakteryzuje decyzje podjęte przez zwycięskie mocarstwa w stosunku do pokonanych Niemiec, posługuje się konkretnymi przykładami działań (m.in. reparacje, procesy zbrodniarzy nazistowskich)	analizuje i ocenia wpływ II wojny światowej na powojenne społeczeństwo polskie; ocenia decyzje podjęte przez zwycięskie mocarstwa w stosunku do pokonanych Niemiec, posługuje się konkretnymi przykładami działań (m.in. reparacje, procesy zbrodniarzy nazistowskich); znajduje informacje o współczesnych przykładach odzyskiwania dzieł kultury zagrabionych w czasie II wojny światowej

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Powstanie bloku wschodniego	wymienia państwa bloku wschodniego; wyjaśnia genezę i znaczenie pojęcia żelazna kurtyna; zna i wyjaśnia pojęcie blok wschodni; wymienia kierunki migracji ludności polskiej po II wojnie światowej	omawia powojenne migracje w Europie Środkowo-Wschodniej; przedstawia zmiany struktury narodowościowej Polski w konsekwencji II wojny światowej oraz powojennych przesunięć granic i migracji; zna i wyjaśnia pojęcia: repatriacja, reemigracja, finlandyzacja, sowietyzacja, Kominform, Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPG), taktyka salami, Apel sztokholmski	prezentuje metody i etapy zniewalania państw Europy Środkowo-Wschodniej przez ZSRS	omawia na przykładach proces sowietyzacji Europy Środkowo-Wschodniej; analizuje zmiany w składzie narodowościowym polskiego społeczeństwa po II wojnie światowej, wskazuje przyczyny i skutki	ocenia rolę Kominformu i RWPG w procesie konsolidacji bloku wschodniego
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Ustanowienie władzy komunistycznej w Polsce	zna i wyjaśnia pojęcia: linia Curzona, Manifest PKWN; potrafi rozwinąć skróty: PSL (Polskie Stronnictwo Ludowe), PRL (Polska Rzeczpospolita Ludowa), KRN (Krajowa Rada Narodowa), PKWN	rozumie i omawia rolę Konstytucji PRL z 1952 r. jako narzędzia sowietyzacji Polski; zna i wyjaśnia pojęcia: mit założycielski, proces szesnastu, referendum, tzw. referendum ludowe, demokracja ludowa;	wyjaśnia pojęcie okupacja przez przedstawiciela na przykładzie modelu kontroli Polski Ludowej przez Związek Sowiecki; prezentuje politykę polskich ośrodków władzy w kraju i na emigracji	omawia, z wykorzystaniem swojej wiedzy o państwie i jego atrybutach, problem niepodległości Polski oraz sytuację polskiej państwowości po 1945 r.; omawia wpływ systemu totalitarnego (terror, propaganda,	na konkretnych przykładach z historii powojennej Polski udowadnia, że „demokracja ludowa” była w istocie zaprzeczeniem demokracji; odwołując się do poszczególnych atrybutów państwa,

	(Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego), TRJN (Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej), PPR (Polska Partia Robotnicza), PZPR (Polska Zjednoczona Partia Robotnicza), MBP (Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego), UB (Urząd Bezpieczeństwa), MO (Milicja Obywatelska), KBW (Korpus Bezpieczeństwa Wewnętrznego); wie, kim były wymienione postacie, i omawia ich historyczną rolę: Bolesław Bierut, Władysław Gomułka	wie, kim były wymienione postacie, i omawia ich historyczną rolę: Leopold Okulicki, Kazimierz Pużak, Jan Jankowski	po II wojnie światowej; potrafi rozwinąć skróty i omówić znaczenie organów władzy, partii lub służb: KRN (Krajowa Rada Narodowa), PKWN (Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego), TRJN (Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej), PPR (Polska Partia Robotnicza), PZPR (Polska Zjednoczona Partia Robotnicza), MBP (Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego), UB (Urząd Bezpieczeństwa), MO (Milicja Obywatelska), wie, kim były wymienione postacie, i omawia ich historyczną rolę: Konstanty Rokossowski, Stanisław Mikołajczyk	gospodarka planowa, rządy monopartyjne) na jednostkę; charakteryzuje Konstytucję PRL z 1952 r., jej określenie suwerena („lud pracujący”), a także jej charakter propagandowy i fasadowość w stosunku do realnych rządów PZPR	ocenia, czy PRL można uznać za państwo w rozumieniu definicji Jellinka oraz konwencji z Montevideo (na podstawie treści tematu Państwo w podręczniku
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Druga okupacja sowiecka w Polsce – legalna opozycja i opór zbrojny	wymienia formy oporu społeczeństwa polskiego wobec sowietyzacji państwa, w tym walkę zbrojną	omawia formy oporu polskiego społeczeństwa wobec sowietyzacji państwa;	w kontekstach powstańczej walki Żołnierzy Niezłomnych (rtm. Witold Pilecki, ppłk Łukasz Ciepliński,	na przykładach wskazuje zakres działań Żołnierzy Niezłomnych	przygotowuje materiał poświęcony wybranemu Żołnierzowi Wyklętemu

	i legalną opozycję polityczną; zna i wyjaśnia pojęcia: bezpieczeństwa, zbrojne podziemie antykomunistyczne (niepodległościowe), Żołnierze Niezłomni (Wyklęci)	zna i omawia działania Żołnierzy Niezłomnych, m.in. rtm. Witolda Pileckiego, ppłk. Łukasz Cieplińskiego, Danuty Siedzikówny „Inki”; zna i wyjaśnia pojęcie druga okupacja sowiecka zna i potrafi rozwinąć skróty lub kryptonimy: NIE (organizacja „Niepodległość”), DSZ (Delegatura Sił Zbrojnych na Kraj), „WiN” (Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość”), NZW (Narodowy Związek Wojskowy)	Danuta Siedzikówna „Inka”) omawia przykłady wierności zasadom i męstwa różnych postaci wobec prześladowców		i w wybranej przez siebie formie prezentuje materiał podczas lekcji;
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Powojenna odbudowa Europy Zachodniej i kwestia niemiecka	wymienia państwa, które uzyskały swoje strefy okupacyjne w powojennych Niemczech i w Berlinie; wymienia zasady określone wspólnym mianem 4D; zna i potrafi rozwinąć skróty: NRD (Niemiecka Republika Demokratyczna), RFN	omawia główne założenia społecznej gospodarki rynkowej, która legła u podstaw niemieckiego „cudu gospodarczego”; zna i wyjaśnia pojęcia: 4D (denazyfikacja, demilitaryzacja, dekartelizacja / demonopolizacja, demokratyzacja), Bizonia, Trizonia, plan Marshalla (Europejski	wyjaśnia znaczenie planu Marshalla; wyjaśnia, czym był „cud gospodarczy” w RFN; omawia proces kształtowania się dwóch państw niemieckich; zna i wyjaśnia pojęcia: chrześcijańska demokracja (chadecja), społeczna gospodarka rynkowa;	stosuje swoją wiedzę o związkach państw i pokrewieństwie narodów do charakterystyki początków integracji europejskiej na polu gospodarczym i politycznym, ze wskazaniem jej głównych powodów politycznych (obawa przed ekspansją sowiecką,	na podstawie samodzielnie zebranych informacji analizuje wpływ planu Marshalla na rozprzestrzenianie się amerykańskich wzorców kulturowych w Europie Zachodniej; wyjaśnia, dlaczego ideologia chrześcijańskiej demokracji stała w zdecydowanej

	(Republika Federalna Niemiec)	Program Odbudowy), niemiecki „cud gospodarczy”, blokada Berlina, Organizacja Europejskiej Współpracy Gospodarczej (OEEC); wie, kim były wymienione postacie, i omawia ich historyczną rolę: George Marshall, Konrad Adenauer		przygotowanie się na odbiór amerykańskiej pomocy w ramach planu Marshalla); Polski do planu Marshalla; wyjaśnia, dlaczego Stalin nie zgodził się na udział ZSRS i innych krajów bloku wschodniego w planie Marshalla, wskazuje dwie przyczyny	opozycji wobec ustrojów totalitarnych, w odpowiedzi odwołuje się do trzech wybranych założeń ideowych chadecji
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Początki zimnej wojny	wyjaśnia genezę i znaczenie pojęcia zimna wojna; zna cele powstania NATO i Układu Warszawskiego; wymienia państwa członkowskie Układu Warszawskiego; nazywa różne aspekty zimnej wojny (rywalizacja gospodarcza, wyścig zbrojeń, wojna zastępcza); zna i wyjaśnia pojęcia: supermocarstwo, państwo satelickie, wyścig zbrojeń, dwubiegunowy układ sił, NATO, Układ Warszawski; potrafi	wyjaśnia znaczenie powstania NATO i Układu Warszawskiego; omawia założenia doktryny Trumana; wymienia państwa satelickie ZSRS; zna i wyjaśnia pojęcia: doktryna Trumana, doktryna (polityka) powstrzymania, wojna zastępcza; wie, kim był Kim Ir Sen, i omawia jego historyczną rolę	porównuje znaczenie powstania NATO i Układu Warszawskiego dla Europy i świata; omawia proces kształtowania się dwóch państw koreańskich	opisuje wojnę koreańską jako ważny przejaw zimnowojennej konfrontacji mocarstw; ocenia skutki konfrontacji mocarstw w Korei; wyjaśnia, jak wyprodukowanie własnej broni atomowej przez Sowieców wpłynęło na rywalizację USA–ZSRS	ocenia skuteczność działania ONZ (realizację jej podstawowych celów) w odniesieniu do wojny koreańskiej; przedstawia i ocenia dzisiejszą sytuację polityczną na Półwyspie Koreańskim jako następstwo zimnowojennej rywalizacji mocarstw;

	rozwinąć skrót: NATO (North Atlantic Treaty Organization, Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego , Sojusz Północnoatlantycki)				
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Terror i przebudowa gospodarki w Polsce w latach 1944–1956	wskazuje kierunki migracji ludności polskiej po II wojnie światowej; zna i rozumie pojęcie „wróg ludu”; potrafi rozwinąć skrót PGR (Państwowe Gospodarstwo Rolne) i wyjaśnić znaczenie tego terminu; zna i wyjaśnia pojęcia: reforma rolna, kolektywizacja rolnictwa, rolnicza spółdzielnia, produkcyjna, centralne planowanie, reglamentacja towarów, kułak, współzawodnictwo pracy	wyjaśnia, kogo w Polsce Ludowej władze uważały za „wrogów ludu”; wyjaśnia pojęcie warstwa społeczna i podaje przykłady warstw społecznych, które można wyróżnić w odniesieniu do różnych epok historycznych; przedstawia przyczyny reformy rolnej i kolektywizacji rolnictwa w Polsce w latach 40. XX w.; wyjaśnia, na czym polegała wprowadzona przez komunistyczne władze gospodarka planowa; zna i wyjaśnia pojęcia: Obława Augustowska, nacjonalizacja przemysłu, industrializacja, bitwa o handel, warstwa	charakteryzuje zmiany, jakie zaszły w strukturze społeczeństwa polskiego po II wojnie światowej; przedstawia postawy i zachowania, które mogły kwalifikować człowieka do kategorii „wrogów ludu”; nazywa warstwy społeczne, które w Polsce Ludowej były z założenia traktowane przez władze jako wrogie;	charakteryzuje warstwy społeczne, które były w Polsce Ludowej z założenia traktowane przez władze jako wrogie i podaje powody tej wrogości; ocenia społeczne i gospodarcze skutki industrializacji prowadzonej przez komunistyczne władze polskie w latach 40. i 50. XX w. (wskazuje pozytywne i negatywne następstwa)	wyjaśnia, jakie były przyczyny oporu polskich chłopów wobec kolektywizacji rolnictwa (w uzasadnieniu bierze pod uwagę m.in. wcześniejsze zmiany w rolnictwie); analizuje i ocenia Obławę Augustowską jako zbrodnię przeciwko ludzkości;

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Polska w latach 1944–1956 – życie społeczne	nazywa formy działania komunistycznych władz mające na celu stworzenie „nowego społeczeństwa”; zna cel powstania Głównego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk; zna i wyjaśnia pojęcia: cenzura (Główny Urząd Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk), Ziemie Zachodnie i Północne (tzw. Ziemie Odzyskane), szabrownicy; zna zadania cenzury w Polsce Ludowej;	omawia formy działania komunistycznych władz mające na celu stworzenie „nowego społeczeństwa” (propaganda, indoktrynacja); omawia cele organizacji młodzieżowych (ZHP, ZMP, OH ZMP); wyjaśnia, jak funkcjonowała cenzura w powojennej Polsce i jakie były cele jej działania; wymienia cechy twórczości reprezentującej nurt socrealizmu; zna i wyjaśnia pojęcia: propaganda, indoktrynacja, socrealizm	na konkretnych przykładach przedstawia działania komunistycznych władz mające na celu stworzenia „nowego społeczeństwa”; omawia działania organizacji młodzieżowych (ZHP, ZMP, OH ZMP); omawia formy indoktrynacji stosowane w zakładach pracy; na przykładach przedstawia formy indoktrynacji w systemie edukacji; podaje przykłady dzieł twórców zaangażowanych w socrealizm (architektura, literatura); przedstawia problemy społeczne i gospodarcze, które wiązały się z włączeniem do Polski Ziemi Zachodnich i	omawia system indoktrynacji, za pomocą którego komunistyczne władze starały się kształtować młodych obywateli; ocenia skutki działań indoktrynacyjnych władz Polski Ludowej w sferze edukacji; ocenia działania organizacji młodzieżowych (ZMP, OH ZMP) w procesie tworzenia „nowego społeczeństwa”; na przykładach omawia sztukę socrealistyczną jako narzędzie propagandy komunistycznych władz Polski; ocenia postawy ludzi kultury wobec narzuconego wzorca socrealizmu (podaje przykłady twórców z różnych dziedzin kultury	porównuje system wartości wpajany młodzieży w czasach Polski Ludowej z wartościami przekazywanymi współczesnej młodzieży w III Rzeczypospolitej

			Północnych; omawia próby tworzenia tajnych organizacji młodzieżowych przeciwstawiających się komunistycznej indoktrynacji		
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Prześladowania religijne w bloku wschodnim	nazywa sposoby walki reżimu PRL z Kościołem katolickim (aresztowanie i uwięzienie prymasa Wyszyńskiego, polityka rozdziału Kościoła od państwa, odgórna laicyzacja itd.); wymienia formy represji stosowane przez komunistyczne władze wobec Kościoła katolickiego	wyjaśnia stosunek bolszewików do religii; omawia sposoby walki władz Polski Ludowej z Kościołem katolickim (aresztowanie i uwięzienie prymasa Wyszyńskiego, polityka rozdziału Kościoła od państwa, odgórna laicyzacja itd.);	wyjaśnia przyczyny walki z religią w ZSRS; przedstawia działania komunistów mające na celu pozyskanie Kościoła dla polityki władz Polski Ludowej;	przedstawia ideologiczne uzasadnienie walki władz państw komunistycznych z religią; omawia formy walki z religią w komunistycznych państwach Europy Środkowej i Wschodniej; przedstawia stosunek władz komunistycznych w Polsce do Kościoła katolickiego;	analizuje i ocenia działania władz komunistycznych zmierzające do osłabienia zależności lokalnych Kościołów katolickich od Stolicy Apostolskiej
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Azja po II wojnie światowej	wskazuje cel powstania Międzynarodowego Trybunału Wojskowego dla Dalekiego Wschodu;	omawia przemiany, które zaszły w Japonii po II wojnie światowej (w tym podpisanie traktatu pokojowego z USA i przyjęcie Japonii do ONZ);	charakteryzuje rządy Mao Zedonga (zwraca szczególną uwagę na zbrodnie ludobójstwa, prześladowania religijne);	ocenia znaczenie przyjęcia Japonii do ONZ w 1956 r.; przedstawia wewnętrzne i międzynarodowe konsekwencje	przedstawia główne czynniki determinujące współczesną historię Japonii, Chin, Indii, Pakistanu oraz Izraela;

	<p>wie, kto powołał Międzynarodowy Trybunał Wojskowy dla Dalekiego Wschodu; wymienia podstawowe zasady syjonizmu; zna i wyjaśnia pojęcia: wielki skok, bierny opór; wie, kim były wymienione postacie, i omawia ich historyczną rolę: Mahatma Gandhi, Mao Zedong</p>	<p>omawia proces przejęcia władzy w Chinach przez komunistów; omawia podstawowe zasady syjonizmu; omawia genezę państwa Izrael; charakteryzuje genezę i zasady islamizmu; zna i wyjaśnia pojęcia: demilitaryzacja, decentralizacja, Międzynarodowy Trybunał</p>	<p>charakteryzuje odmienną gospodarczo-polityczną Bliskiego i Dalekiego Wschodu; wskazuje główne etapy procesu dekolonizacji</p>	<p>przejęcia władzy w Chinach przez komunistów; przedstawia znaczenie powstania państwa Izrael dla sytuacji na Bliskim Wschodzie i polityki międzynarodowej; omawia konsekwencje procesu dekolonizacji</p>	<p>ocenia rolę Mahatmy Gandhiego w procesie dekolonizacji Indii</p>
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Destalinizacja w bloku wschodnim	<p>wymienia przejawy odwilży w polityce ZSRS po śmierci Józefa Stalina; wie, kto przejął władzę w ZSRS po śmierci Józefa Stalina; zna i wyjaśnia pojęcia: destalinizacja, odwilż, tajny referat Chruszczowa, kult jednostki; wie, kim był Nikita Chruszczow, i omawia jego historyczną rolę; zna i potrafi rozwinąć skróty: MSW (Ministerstwo Spraw</p>	<p>przejawia reakcje na śmierć Stalina w krajach bloku wschodniego; omawia proces destalinizacji w bloku wschodnim; zna i wyjaśnia pojęcia: Radio Wolna Europa (RWE), powstanie czerwcowe (berlińskie)</p>	<p>charakteryzuje opór społeczeństw Europy Środkowej wobec komunizmu na przykładzie wystąpień i powstań antykomunistycznych w Pilźnie i w Berlinie (1953 r.); omawia rolę RWE w procesie zmian zachodzących w PRL w połowie lat 50. XX w.; potrafi krytycznie przeanalizować tajny referat Chruszczowa</p>	<p>charakteryzuje proces destalinizacji i wskazuje jego ograniczenia (na podstawie głównych tez tajnego referatu Chruszczowa z 1956 r.); omawia skutki tajnego referatu Chruszczowa dla państw bloku wschodniego;</p>	<p>analizuje i ocenia wpływ procesu destalinizacji na obywateli państw bloku wschodniego; ocenia rolę ucieczki Józefa Światły oraz audycji RWE Za kulisami bezpieki i partii dla procesu destalinizacji w Polsce; przygotowuje prezentację na temat roli, jaką odegrały RWE i inne polskojęzyczne radiostacje działające na Zachodzie w</p>

	Wewnętrznych), SB (Służba Bezpieczeństwa)				kształtowaniu poglądów i postaw Polaków w okresie PRL
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Rok 1956 w Polsce i na Węgrzech	wymienia przyczyny wystąpień społecznych w 1956 r. w Polsce; wymienia przejawy popaździernikowej odwilży w Polsce; zna i wyjaśnia pojęcia: Poznański Czerwiec), puławianie, natolińczycy, Polski Październik, odwilż popaździernikowa, powstanie węgierskie; wie, kim były wymienione postacie, i omawia ich historyczną rolę: Józef Cyrankiewicz, Władysław Gomułka, Imre Nagy	wyjaśnia, na czym polegał przełom 1956 r. w Polsce i wskazuje jego najważniejsze etapy (Poznański Czerwiec, powrót Gomułki do władzy); zna i wyjaśnia pojęcie polska droga do socjalizmu;	omawia nastroje i nadzieje polskiego społeczeństwa w 1956 r.; porównuje przyczyny i przebieg wydarzeń w Pilźnie i Berlinie w 1953 r. oraz w Poznaniu i na Węgrzech w 1956 r.; zna i wyjaśnia pojęcia: „socjalizm z ludzką twarzą”, głosowanie bez skreśleń	porównuje skutki wydarzeń w Pilźnie i Berlinie w 1953 r. oraz w Poznaniu i na Węgrzech w 1956 r.; ocenia znaczenie śmierci Bolesława Bieruta oraz wyboru Władysława Gomułki na I sekretarza PZPR dla przemian w Polsce	analizuje przyczyny decyzji Władysława Gomułki o uwolnieniu i powrocie do Warszawy prymasa Stefana Wyszyńskiego, ocenia znaczenie tego faktu; Polski Ludowej; ocenia, czy powstanie węgierskie z 1956 r. można określić mianem rewolucji
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Konfrontacja milenijna – państwo i Kościół w Polsce na przełomie lat 50. i 60. XX w.	wymienia trzy działania władz PRL stanowiące reakcję na obchody milenijne organizowane przez Kościół katolicki w Polsce; wskazuje w treści listu biskupów polskich do biskupów niemieckich	wyjaśnia, na czym polegał przełom 1956 r. w Polsce, wskazuje jego najważniejsze etapy, zwraca uwagę na Jasnogórskie Śluby Narodu i uwolnienie prymasa Stefana Wyszyńskiego;	charakteryzuje sposoby walki reżimu PRL z Kościołem w latach 60.; omawia znaczenie listu biskupów polskich do biskupów niemieckich; zna i wyjaśnia pojęcia: peregrynacja,	ocenia rolę Kościoła katolickiego w historii państwa polskiego w latach 50. i 60. XX w.; wyjaśnia znaczenie ideowo-moralne duszpasterskiego programu prymasa Stefana Wyszyńskiego (Jasnogórskie Śluby	wyjaśnia nawiązania Jasnogórskich Ślubów Narodu Polskiego do złożonych 300 lat wcześniej ślubów lwowskich Jana Kazimierza

	fragmenty, które mogły być wykorzystywane do atakowania polskich; wie, kim był prymas Stefan Wyszyński, i omawia jego historyczną rolę	przedstawia stanowisko polskich biskupów w sprawie granicy polsko-niemieckiej; wie, kim był abp Karol Wojtyła, i omawia jego historyczną rolę	inwigilacja, Koło Poselskie „Znak”, Klub Inteligencji Katolickiej	Narodu, obchody milenijne);	
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Świat w okresie zimnowojennej rywalizacji lat 50. i 60. XX w.	wymienia państwa, które dysponowały w 1945 r. największymi posiadłościami kolonialnymi na obszarach Afryki i Azji; wie, który rok jest nazywany rokiem Afryki (1960 r.); wymienia supermocarstwa, które odgrywały główne role w zimnowojennych zmaganiach; wyjaśnia symbolikę muru berlińskiego; zna i wyjaśnia pojęcie Vietcong; zna i potrafi rozwinąć skrót: DRW (Demokratyczna Republika Wietnamu)	przyczyny dekolonizacji Azji i Afryki po II wojnie światowej; wyjaśnia, dlaczego rok 1960 został nazwany rokiem Afryki; wskazuje główne pola konfrontacji zimnowojennej lat 50. i 60. XX w.; zna i wyjaśnia pojęcia: II kryzys berliński, kryzys kubański; wie, kim były wymienione postacie, i omawia ich historyczną rolę: John F. Kennedy, Fidel Castro, Charles de Gaulle, Ho Chi Minh	omawia przebieg II kryzysu berlińskiego; omawia przebieg kryzysu kubańskiego; omawia przebieg konfliktu w Indochinach; zna i wyjaśnia pojęcia: wojna zastępcza, samostanowienie narodów	omawia główne konsekwencje dekolonizacji Azji i Afryki po II wojnie światowej; charakteryzuje II kryzys berliński jako pole zimnowojennej konfrontacji mocarstw; charakteryzuje kryzys kubański jako pole zimnowojennej konfrontacji mocarstw; charakteryzuje konflikt w Indochinach jako pole zimnowojennej konfrontacji mocarstw	analizuje i wyjaśnia słowa prezydenta USA Johna Kennedy'ego: „Wszyscy wolni ludzie, gdziekolwiek żyją, są obywatelami Berlina, i tym samym ja, jako wolny człowiek, z dumą mówię »Jestem berlińczykiem«”;

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Bliski Wschód i Chiny w latach 50. i 60. XX w.	potrafi na mapie wskazać obszary konfliktu bliskowschodniego; zna cel powstania OWP; zna i wyjaśniać pojęcia: rewolucja kulturalna (w Chinach); zna i potrafi rozwinąć skrót: OWP (Organizacja Wyzwolenia Palestyny)	omawia politykę przywódcy Egiptu Gamala Abdela Namera; wyjaśnia genezę problemu palestyńskiego; omawia działania OWP na arenie międzynarodowej; zna i wyjaśnia pojęcia: konflikt sueski, rewolucja kulturalna, maoizm; wie, kim były wymienione postacie, i omawia ich historyczną rolę: Gamal Abdel Naser, Jasir Arafat	omawia główne etapy wojen na Bliskim Wschodzie w latach 50. i 60. XX w.; omawia wojnę sueską; szczegółowo opisuje wojnę sześciodniową; przedstawia przyczyny i przebieg konfrontacji chińsko-sowieckiej w latach 50. i 60 XX w.; wyjaśnia, czym była chińska rewolucja kulturalna; charakteryzuje rządy Mao Zedonga (zwraca szczególną uwagę na zbrodnie ludobójstwa, prześladowania religijne, niszczenie dorobku kultury);	ocenia skutki wojny sueskiej; ocenia skutki wojny sześciodniowej; ocenia znaczenie uznania OWP przez Zgromadzenie Ogólne ONZ za podmiot w relacjach międzynarodowych (1974 r.); ocenia skutki rewolucji kulturalnej w Chinach	analizuje wojny izraelsko-arabskie z lat 50. i 60. jako element zimnowojennej konfrontacji między Wschodem i Zachodem
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Ku zjednoczonej Europie (Zachodniej)	zna i wyjaśnia pojęcie Rada Europy; wie, kim były wymienione postacie, i omawia ich historyczną rolę: Robert Schuman, Jean Monnet, Paul-Henri Spaak, Konrad Adenauer; zna i potrafi rozwinąć skróty oraz omówić	wyjaśnia pojęcia: koncepcja federacyjna integracji europejskiej, koncepcja konfederacyjna integracji europejskiej, koncepcja funkcjonalistyczna integracji europejskiej, Europa ojczyzn, Europa regionów, plan Schumana, traktaty	porównuje trzy koncepcje integracji europejskiej, wskazuje podobieństwa i różnice; wymienia autorów poszczególnych koncepcji integracji europejskiej; wymienia i omawia zasady społecznej gospodarki rynkowej ;	charakteryzuje i porównuje sposób życia społeczeństw w krajach Europy Zachodniej i bloku wschodniego; porównuje najważniejsze założenia koncepcji państwa dobrobytu i społecznej gospodarki rynkowej;	wyjaśnia, różnice między koncepcją państwa opiekuńczego a koncepcją społecznej gospodarki rynkowej

	<p>rolę organizacji: EWWiS (Europejska Wspólnota Węgla i Stali), ETPC (Europejski Trybunał Praw Człowieka), EWG (Europejska Wspólnota Gospodarcza), Euratom (Europejska Wspólnota Energii Atomowej), RWPG (Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej); wymienia trzy koncepcje integracji europejskiej: federacyjną, konfederacyjną, funkcjonalistyczną; zna genezę traktatów rzymskich z 1957 r.</p>	<p>rzymskie, Wspólnoty Europejskie, społeczna gospodarka rynkowa, socjaldemokracja, Rada Europy, Wspólnoty Europejskie; omawia cele i metody działania EWG;</p>	<p>opisuje i wyjaśnia, jak doszło do integracji państw zachodniej Europy oraz jakie czynniki wpłynęły na decyzje ich przywódców;</p>	<p>omawia znaczenie integracji dla rozwoju Europy Zachodniej w latach 50. i 60. XX w.; charakteryzuje kulturowo-historyczne podstawy integracji europejskiej;</p>	
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Zmiany społeczne i kulturowe na Zachodzie w latach 50. i 60. XX w.	<p>wymienia nośniki kultury masowej; wymienia czynniki, które doprowadziły do powstania społeczeństwa konsumpcyjnego; opisuje wygląd i styl życia przedstawiciela subkultury hipisowskiej;</p>	<p>omawia przyczyny powstania kultury masowej i kultury młodzieżowej; wyjaśnia znaczenie telewizji dla rozwoju kultury masowej; omawia stosunek ruchu hipisowskiego do państwa;</p>	<p>wyjaśnia znaczenie telewizji dla rozwoju kultury masowej, charakteryzuje przemianę społeczno-obyczajowe określane jako „rewolucja 1968 r.”; charakteryzuje idee pacyfistyczne i podaje przykłady ich oddziaływania na</p>	<p>omawia znaczenie ruchu hipisowskiego jako symbolu walki z powszechnie obowiązującymi normami życia społecznego; charakteryzuje ruchy pacyfistyczne; odwołując się do przykładów, omawia</p>	<p>porównuje rewolucję kulturalną w Chinach z rewolucją kulturalną na Zachodzie; przygotowuje zajęcia poświęcone kontrkulturze lub protestom przeciwko wojnie w Wietnamie</p>

	wymienia miejsca wystąpień studentów na Zachodzie w 1968r.; zna i wyjaśnia pojęcia: kontrkultura, pacyfizm	wymienia przyczyny wystąpień studenckich w 1968 r.; zna i wyjaśnia pojęcia: kultura masowa, komercjalizacja kultury, konsumpcja, kultura młodzieżowa, kontrkultura, ekologizm, Woodstock, hipisi	postawy ludzi i politykę państw; zna i wyjaśnia pojęcia: neomarksizm, nowa lewica	różnice między ekologią a ekologizmem;	
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Religia – Kościół – państwo	zna i nazywa różne modele relacji Kościołów i związków wyznaniowych z państwem; zna główne postanowienia soboru watykańskiego II; przedstawia cel utworzenia w Polsce Urzędu do spraw Wyznań (1950 r.); wskazuje w Konstytucji PRL z 1952 r. zapisy dotyczące relacji państwo–Kościół; zna i wyjaśnia pojęcia: państwo ateistyczne, laicyzacja, sobór powszechny	podaje przykłady państw teokratycznych w różnych okresach historycznych: Egipt, Rzym, Tybet, Japonia, Watykan, Iran; podaje przykłady państw, które współcześnie reprezentują model państwa wyznaniowego (np. Arabia Saudyjska, Mauretania, Iran, Izrael, Bhutan, Mjanma); podaje przykłady państw, które współcześnie reprezentują model „przyjaznego rozdziału Kościoła od państwa” (np. Austria,	omawia relacje państwo–Kościół w państwie teokratycznym (formie państwa wyznaniowego); omawia relacje państwo–Kościół w państwie wyznaniowym; podaje przykłady współczesnych państw w Europie, które spełniają częściowo kryteria państwa wyznaniowego; podaje przykłady wyznań / Kościołów, które mają status wyznania / Kościoła państwowego w dzisiejszej Europie: np. Malta, Monako (państwowym wyznaniem jest	omawia przemiany, które nastąpiły w Kościele katolickim w wyniku postanowień soboru watykańskiego II; wskazuje, które z decyzji soboru watykańskiego II dotyczyły relacji między Kościołem i światem; wyjaśnia, na czym polegała komunistyczna polityka „rozdziatu Kościoła od państwa”; omawia różne modele relacji między państwem a religią we współczesnym świecie; ocenia, czy można uznać, że w PRL ludzie	na podstawie analizy porównawczej konstytucji marcowej z 1921 r., konstytucji III RP z 1997 r. i konkordatu z 1993 r. oraz znajomości realiów dzisiejszej Polski określa, jaki model stosunków państwo–Kościół obowiązywał w II Rzeczypospolitej, a jaki obowiązuje w III RP;

		Chorwacja, Hiszpania, RFN, Polska, Słowacja, Włochy); podaje przykłady państw, które współcześnie reprezentują model państwa laickiego (np. Albania, Holandia, USA, Francja); zna i wyjaśnia pojęcia: państwo teokratyczne, państwo wyznaniowe, rozdział Kościoła od państwa, państwo świeckie (laickie), laicyzm, sekularyzm, ekumenizm,	katolicyzm), Grecja i Cypr (państwowym wyznaniem jest prawosławie, a w przypadku Cypru – także islam); omawia relacje państwo–Kościół w we współczesnych reżimach komunistycznych	wierząc byli spychani do roli obywateli drugiej kategorii, formułuje argumenty, odwołując się do konkretnych przykładów	
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Rok 1968 w Polsce i Czechosłowacji	wymienia represje dotyczące intelektualistów ze strony władz PRL; wymienia i nazywa cztery procesy składające się na Polski Marzec 1968: rozgrywka o władzę wewnątrz PZPR, nagonka antyżydowska, atak na intelektualistów, wystąpienia studentów;	wyjaśnia pochodzenie nazw grup wewnątrzpartyjnych: „Ślązacy”, „partyzanci”; omawia cztery procesy składające się na Polski Marzec 1968; wyjaśnia znaczenie haseł „Studenci do nauki, literaci do pióra!”, „Precz z syjonizmem!”, „Syjoniści do Izraela!”; wyjaśnia, czym były Praska Wiosna 1968 r.	omawia na przykładach reakcje społeczeństwa na protesty studenckie; omawia cel powołania i metody działania ZOMO; omawia reakcje studentów czechosłowackich na wystąpienia studentów w Polsce, przywołuje przykłady działań; omawia reakcje studentów polskich na wystąpienia	charakteryzuje przyczyny, przebieg i skutki tzw. wydarzeń 1968 r. w Polsce; omawia skutki antyżydowskiej nagonki rozpętanej w Polsce w latach 1967–1968 oraz ocenia jej znaczenie w wymiarze społecznym i politycznym; porównuje protesty młodzieży, do których doszło w 1968 r. w Polsce i w krajach	ocenia akty samospalenia, jako szczególnie dramatyczne formy protestów przeciw interwencji Układu Warszawskiego w Czechosłowacji

	prezentuje przyczyny Praskiej Wiosny; zna i wyjaśnia pojęcia: „komandosi”, Marzec 1968, List 34, Praska Wiosna; wie, kim były wymienione postacie, i omawia ich historyczną rolę: Edward Gierek, Jacek Kuroń, Karol Modzelewski, Alexander Dubček;	i interwencja wojsk Układu Warszawskiego w Czechosłowacji; wymienia formy protestów przeciwko interwencji wojsk Układu Warszawskiego w Czechosłowacji;	studentów czechosłowackich przywołuje przykłady działań; wie, kim były wymienione postacie, i omawia ich historyczną rolę: Ryszard Siwiec, Mieczysław Moczar, Leszek Kołakowski, Adam Michnik, Henryk Szlajfer, Gustáv Husák, Leonid Breżniew	Europy Zachodniej (wskazuje różnice dotyczące przyczyn, głoszonych haseł i form działania); na przykładzie Ryszarda Siwca i Jana Palacha omawia protesty przeciw wojskowej interwencji w Czechosłowacji, które przybrały formę aktów samospalenia;	
Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Schyłek rządów Gomułki i Grudzień 190	wymienia przyczyny, wydarzeń Grudnia 1970 r.; wie, kto zastąpił Władysława Gomułkę na stanowisku I sekretarza KC PZPR; zna i wyjaśnia pojęcia: nomenklatura, mała stabilizacja, „regulacja” cen, Czarny Czwartek, Grudzień 1970, ścieżki zdrowia, komitet strajkowy, postulaty strajkowe, porozumienie strajkujących z władzami;	omawia uprzywilejowaną pozycję osób należących do nomenklatury; omawia problemy związane z nieuregulowaniem kwestii powojennej granicy Polski z Niemcami (brak traktatu pokojowego, zawarcie jedynie układu PRL–NRD, kwestionowanie polskiej granicy zachodniej przez RFN); przedstawia założenia Ostpolitik kanclerza Willy’ego Brandta,	charakteryzuje negatywne skutki dla państwa i społeczeństwa, które wynikały z obsadzania stanowisk według zależności nomenklaturowej; omawia kwestię niemiecką, jako narzędzie propagandy władz PRL; omawia Ostpolitik Willy’ego Brandta jako przejaw zmiany polityki RFN w stosunku do krajów Europy Środkowej i Wschodniej;	ocenia znaczenie Ostpolitik Willy’ego Brandta jako przejawu zmiany polityki RFN wobec krajów Europy Środkowej i Wschodniej (ze szczególnym uwzględnieniem Polski); porównuje protesty, do których doszło w Polsce w marcu 1968 r. i w grudniu 1970 r. (forma, przebieg, uczestnicy), wskazuje podobieństwa i różnice;	samodzielnie wyszukuje informacje na temat upamiętnienia miejsc wystąpień społecznych z 1956, 1968, 1970 r. i przedstawia w formie prezentacji, filmu itp.

	<p>wie, kim były wymienione postacie,: Willy Brandt, Zbigniew Godlewski („Janek Wiśniewski”), Edward Gierek</p>	<p>omawia czym różniła się ona od polityki prowadzonej wcześniej przez chadeckie rządy RFN; omawia przebieg wydarzeń Grudnia 1970 r.;</p>	<p>ocenia skutki wydarzeń Grudnia 1970 r. wie, kim były wymienione postacie, i omawia ich historyczną rolę: Willy Brandt, Zbigniew Godlewski („Janek Wiśniewski”), Edward Gierek</p>	<p>omawia przynależność do partii komunistycznej jako główną ścieżkę kariery zawodowej i dobrobytu materialnego oraz jeden z mechanizmów sowietyzacji Polski;</p>	
--	---	---	--	---	--